

Cercles de conversa

Espai per a l'aprenentatge de la llengua catalana per a adults immigrants

|

Comparteix:

Definició

Cercles de Conversa és un espai per a l'aprenentatge de la llengua catalana. És un projecte formatiu amb l'objectiu de promoure que els adults immigrants del municipi tinguin l'oportunitat d'aprendre la llengua i de conèixer els serveis municipals.

Les sessions de conversa pretenen ensenyar la llengua catalana i, al mateix temps, practicar-la i fomentar-ne l'ús social a través de les relacions personals amb aquests joves.

Llengües

Català

Zona geogràfica

Salt (Gironès)

Destinatari principals

D'una banda, persones adultes estrangeres acabades d'arribar al municipi que desconeixen l'entorn immediat i la llengua catalana i, d'altra banda, persones catalanoparlants que volen conèixer persones de diversos orígens, comprendre la immigració econòmica i aprendre aspectes de l'aprenentatge de llengües en un context migratori.

Institucions implicades

Escola d'Adults de Salt, associació per a la recerca i l'acció comunitària EINA, de Salt, en conveni amb l'Ajuntament de Salt.

Marc sociolingüístic

A 31 de desembre de 2006, segons el padró municipal, el nombre d'habitants de Salt és de 28.811 persones, de les quals el 35,6 % són d'origen estranger. L'increment de població ha estat més important en els últims anys, amb un increment de 6.524 persones en cinc anys, fet que ha significat una augment de prop d'un terç de la població des de l'any 2000.

Al municipi hi ha empadronades persones de 74 nacionalitats diferents, i a molts dels països d'origen d'aquests nous ciutadans es parlen diverses llengües; de manera que el mapa sociolingüístic de Salt és cada dia més nombrós i divers.

En aquest context d'immigració econòmica, les situacions per aprendre la llengua catalana solen ser mínimes, ja que les oportunitats per practicar-la provenen dels contextos laborals o de veïnatge: els immigrants, doncs, tenen poques possibilitats reals de practicar la llengua amb persones nadiues. A més, la demanda de l'aprenentatge de la llengua sobrepasa les possibilitats de l'Escola d'Adults del municipi i del [Consorti per a la Normalització Lingüística](#). Des de l'Escola d'Adults s'ha promogut la creació dels Cercles de Conversa per tal de donar resposta a la demanda d'aprenentatge del català i, alhora, assolir altres objectius relacionats amb la convivència i la cohesió social al municipi.

Punt de partida

Salt és un municipi de la província de Girona amb un percentatge important de persones estrangeres empadronades.

La demanda important de places per als cursos per aprendre la llengua catalana sobrepasava les possibilitats de l'Escola d'Adults del municipi i del Consorci de Normalització Lingüística.

En aquest context neix el projecte Cercles de Conversa, una actuació del Pla local de formació d'adults de Salt (2003-2005), a iniciativa de l'Escola d'Adults de Salt, per donar resposta als reptes de formació en llengua catalana que presentava la nova immigració al municipi i pels reptes que com a municipi es plantejaven de millora de la convivència i la cohesió social.

Descripció del projecte

Els Cercles de Conversa parteixen de la premissa inspirada en l'educació popular segons la qual el poble alfabetitza el poble.

L'objectiu general del projecte és oferir a les persones adultes estrangeres la possibilitat de practicar la llengua catalana i poder conèixer el context del municipi on han arribat a través de les relacions establertes amb els joves de la població. A més, també ofereix un espai de coneixement mutu entre els joves facilitadors i els adults estrangers, que propicia el coneixement mutu i modifica els possibles estereotips i prejudicis de les dues parts.

Els objectius específics de l'activitat són:

- Proporcionar els recursos mínims necessaris per comprendre i poder usar la llengua catalana en les situacions de comunicació oral més habituals de les persones adultes estrangeres acabades d'arribar.
- Reflexionar sobre els nostres drets i deures com a éssers humans, i el funcionament de la nostra societat, per tal de fer possible una lectura més àmplia i crítica del món on vivim.
- Crear un espai de comunicació, de coneixement i de respecte mutu entre persones de procedències diferents.

Fases:

1. Difusió i cerca de joves facilitadors

Per cercar els joves es fa difusió del projecte. Es reparteixen díptics i cartells en espais públics del municipi com centres cívics, biblioteques, centres d'ensenyament, instituts, algunes facultats de la Universitat de Girona, etc., i al mateix temps es fan presentacions del projecte en algunes aules universitàries i en entitats i associacions del poble.

2 Formació inicial: Prèviament al desenvolupament dels Cercles de Conversa, tots els joves assisteixen a

2. Formació inicial: Previament al desenvolupament dels Cercles de Conversa, tots els joves assisteixen a una formació inicial, on es treballa a partir de dinàmiques participatives i reflexió de grups.

3. Estructura i funcionament: Quan arriben els possibles alumnes del projecte primerament es fa el procés d'acollida, que consisteix en la realització d'entrevistes individuals per avaluar-ne el perfil formatiu i poder derivar-los al servei municipal que més s'adeqüi a la seva demanda.

Els Cercles es poden oferir en horari de matins, tardes o vespres. Cada Cercle està format per unes 12 persones adultes estrangeres acabades d'arribar i 2 o 3 joves, i es realitzen almenys tres sessions setmanals de conversa, d'una hora de durada aproximadament. A més es fan també activitats complementàries com sortides i participacions en festes locals. Els joves de cada franja horària assisteixen junts i periòdicament a una hora d'avaluació amb la persona coordinadora del projecte.

Metodologia: Per tal d'orientar la tasca dels joves en les sessions de conversa, se segueix la Guia per als Cercles de Conversa, elaborada pel Pla local de formació d'adults de Salt (2003-2005) i inspirada en un enfocament comunicatiu de l'ensenyament de segones llengües. Aquesta guia té 50 codis, és a dir, imatges, fotografies, dibuixos i escriptura de paraules o expressions, estretament relacionats amb les necessitats immediates de les persones adultes estrangeres acabades d'arribar.

Conclusions

Durant els tres anys (2003-2005) en què el Pla local de formació de Salt va dur a terme els Cercles de Conversa, els resultats quantitius van ser sempre molt positius. Pel que fa al nombre de Cercles de Conversa, l'any 2003 se'n van formar 16; 17 durant l'any 2004, i 19 el 2005. La mitjana anual de participants ha estat sempre entre 150 i 180 persones adultes estrangeres, i la mitjana de voluntaris que ho han fet possible ha estat de 45.

Un altre indicador que permet l'avaluació continuada són les trobades periòdiques amb els joves voluntaris, que permeten fer una avaluació qualitativa d'aspectes com: assistència, relacions establertes, valoració i ús del material, participació a les sessions de conversa i resultats en comprensió i expressió.

Pel que fa als resultats en els aprenentatges adquirits, tot i que quatre mesos no són suficients per a l'adquisició d'una segona llengua, sí que s'han vist resultats positius des del punt de vista adquisitiu i afectiu; en el primer cas, s'arriba a un nivell mitjà de comprensió de la llengua, augmenten els intents de comunicar-se en català i comencen a posar-se en marxa procediments per obtenir més dades sobre la llengua que s'està adquirint. I des del punt de vista afectiu, el fet que els joves valorin els intents dels participants d'expressar-se en català, augmenta la seva autoestima i l'interès per l'aprenentatge d'aquesta segona llengua, especialment per raons instrumentals (trobar feina, comunicar-se amb l'entorn, etc.), però també com un instrument d'integració a través de les relacions que es puguin establir amb persones de parla catalana.

La capacitat de transferència dels Cercles permet definir-la com a bona pràctica, ja que es poden realitzar a qualsevol municipi on hi hagi la mateixa demanda de cursos de llengua oral per part de persones adultes estrangeres i població jove amb temps i ganes per col·laborar en aquest tipus de projectes.

Els Cercles de Conversa del Pla local han tingut un gran reconeixement a tot Catalunya. S'han fet presentacions en diferents cursos i seminaris i el material didàctic que s'ha elaborat ha estat mostrat, explicat i repartit, no només a Catalunya, sinó també a la resta de l'Estat espanyol.

Alguns dels espais on s'ha presentat l'experiència han estat:

- En el marc del curs 'La enseñanza del español a inmigrantes', organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona en col·laboració amb l'Instituto Cervantes, del 5 al 10 de juliol de 2004 (Mònica Molina)
- Matinal de treball: Comissió de Llengua i Formació d'Adults Immigrants, Ajuntament de Manresa, 22 de juny de 2006 (Mònica Molina).

- Seminari d'Immigració i Municipalisme, Institució Joan Fuster. Barcelona, 27 de maig de 2006 (Mònica Molina).

Consideracions

Temporalització

Quan els Cercles de Conversa es van iniciar impulsats pel Pla local de formació (2003-2005), el disseny del projecte preveia la temporalització següent: primer trimestre (crida de joves facilitadors, difusió i formació inicial dels joves); segon trimestre (inici dels Cercles de Conversa, avaluació i formació continuada); tercer trimestre (continuació dels Cercles ja iniciats, avaluació i formació continuada i avaluació final).

Durant el 2006, quan l'associació EINA assumeix el projecte, es proposa concentrar tot aquest procés en un sol trimestre, de manera que es puguin oferir Cercles de Conversa tres cops durant l'any acadèmic i cobrir gran part de la demanda existent. D'aquesta manera, els joves tenen la possibilitat de col·laborar en el trimestre que més els convingui i, per tant, es pot arribar també a un nombre més gran de persones interessades a realitzar aquesta tasca.

Per al bon funcionament del projecte cal comptar amb una persona coordinadora a temps complet per organitzar els Cercles, portar a terme la formació inicial i continuada dels joves, avaluar periòdicament la pràctica i organitzar activitats complementàries a les sessions de conversa.

També és important tenir material didàctic suficient i adequat per a tots els Cercles de Conversa (guies, codis, calendaris, jocs, fulletons informatius, etc.).

Pel que fa a l'espai, cal tenir la implicació de l'Ajuntament del municipi per disposar dels espais suficients i adequats (diversos locals en horaris de matins i tardes, i escoles de primària, si cal, en horaris de vespre).

Finalment, també és molt important la implicació dels habitants del municipi envers el projecte, tant pel possible paper directe com a contertulis com per ajudar a assolir més fàcilment els objectius comunitaris del projecte.

És imprescindible l'engrescament i la implicació dels joves facilitadors de conversa, a partir de la formació inicial i continuada, de les avaluacions periòdiques i de les trobades en altres activitats complementàries (sortides, sopars, festes, etc.). Els joves han de sentir el projecte com a seu per aconseguir els objectius plantejats inicialment.

Altres bones pràctiques relacionades

[Gimcana de les llengües](#)

[Passejades culturals](#)

[Quedem?](#)

[Taller de torrons](#)

[Voluntaris per la Llengua](#)